

โรคติดเชื้อ

อาจารย์เวียงพิงค์ ทวีพูน

โรคหวัด (Common cold)

สาเหตุ : เกิดจากการติดเชื้อไวรัสซึ่งมีหลายสายพันธุ์ พบบ่อยในช่วงฤดูฝนและฤดูหนาว หรือโดยเฉพาะช่วงที่มีอากาศเปลี่ยนแปลง สามารถพบผู้ติดเชื้อได้ทุกช่วงอายุ

การติดต่อ : ติดต่อผ่านทางน้ำมูก น้ำลายและเสมหะ โดยการหายใจเอาเชื้อที่กระจายจากการไอหรือหายใจรดกัน หรือมือที่เปื้อนเชื้อโรคสัมผัสจมูกหรือตา ระยะเวลาแพร่เชื้อสามารถแพร่ได้ก่อนเกิดอาการและ 1-2 วันหลังเกิดอาการ

โรคหวัด (Common cold)

อาการ : คัดจมูก น้ำมูกไหล ลักษณะใส ไอ จาม เจ็บคอ เสียงแหบ อาจมีอาการไข้ต่ำๆ ปวดศีรษะเล็กน้อย ในผู้ใหญ่อาการจะน้อยมากอาจมีแค่คัดจมูกและน้ำมูกไหล อาการของโรคมักเป็นไม่เกิน 2-5 วัน แต่อาจมีน้ำมูกไหลนาน 10-14 วัน

การรักษาพยาบาลเบื้องต้น : ความรุนแรงของโรคไม่มาก และสามารถหายเองได้ภายในไม่กี่วัน เนื่องจากเกิดจากการติดเชื้อไวรัสจึงเน้นรักษาประคับประคองตามอาการจนอาการหาย ดีเอง

โรคหวัด (Common cold)

การป้องกันการติดเชื้อ

- หลีกเลี่ยงการอยู่ใกล้คนที่ เป็นโรคหวัด ลดการสัมผัสกับผู้ป่วย หรือใช้ของร่วมกับผู้ป่วย หากหลีกเลี่ยงไม่ได้ให้ล้างมือหลังสัมผัส อย่าเอามือสัมผัสหรือจุก หรือขยี้ตา
- พักผ่อนให้เพียงพอ ออกกำลังกายเป็นประจำ
- หลีกเลี่ยงการเข้าใกล้ผู้ป่วยที่กำลังไอหรือจาม หลีกเลี่ยงที่มีคนแออัดในช่วงที่มีการระบาด
- การฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ไม่สามารถป้องกันโรคหวัดได้ เนื่องจากเป็นเชื้อไวรัสคนละชนิด

โรคมือเท้าปาก (Hand Foot Mouth Disease)

โรคมือเท้าปาก (Hand Foot Mouth Disease)

สาเหตุ : เกิดจากการติดเชื้อไวรัสในกลุ่มเอนเทอโรไวรัส (Enterovirus) ส่วนใหญ่เกิดจากไวรัสสายพันธุ์ค็อกซากี เอ16 (Coxsackie A16 Virus) และบางส่วนอาจเกิดจากเอนเทอโรไวรัส 71 (Enterovirus 71)

อาการ : โรคมือเท้าปากมีระยะฟักตัว 3-6 วัน โดยหลังจากได้รับเชื้อ ผู้ป่วยจะเริ่มมีไข้สูง 38-39 องศาเซลเซียส เจ็บคอไม่อยากอาหาร ปวดท้อง และอ่อนเพลีย หลังจากมีไข้ 1-2 วัน จะเริ่มมีตุ่ม ผื่น หรือแผลอักเสบมีหนองที่ผิวหนังบริเวณมือ ฝ่ามือ เท้า ฝ่าเท้า และบริเวณปากทั้งภายนอกและภายในตามมา

โรคมือเท้าปาก (Hand Foot Mouth Disease)

การติดต่อ : สามารถติดต่อกันได้ผ่านการไอหรือจาม การสัมผัสของเหลวหรือของเสียที่ปนเปื้อนเชื้อ

การรักษาพยาบาลเบื้องต้น : ไม่มีวิธีการรักษาให้หายขาดในทันที รักษาตามอาการ ควรให้ผู้ป่วยพักรักษาตัวอยู่ที่บ้านเพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อแล้วรอกันกว่าอาการเหล่านั้นจะหายไป แต่หากอาการป่วยไม่บรรเทาลง มีอาการป่วยที่ยังทรุดหนัก หรือมีอาการแทรกซ้อนอย่างอื่นเกิดขึ้นอีก ควรส่งไปโรงพยาบาล

โรคมือเท้าปาก (Hand Foot Mouth Disease)

ภาวะแทรกซ้อน : ส่วนใหญ่พบภาวะขาดน้ำ ส่วนน้อยพบภาวะสมองอักเสบ

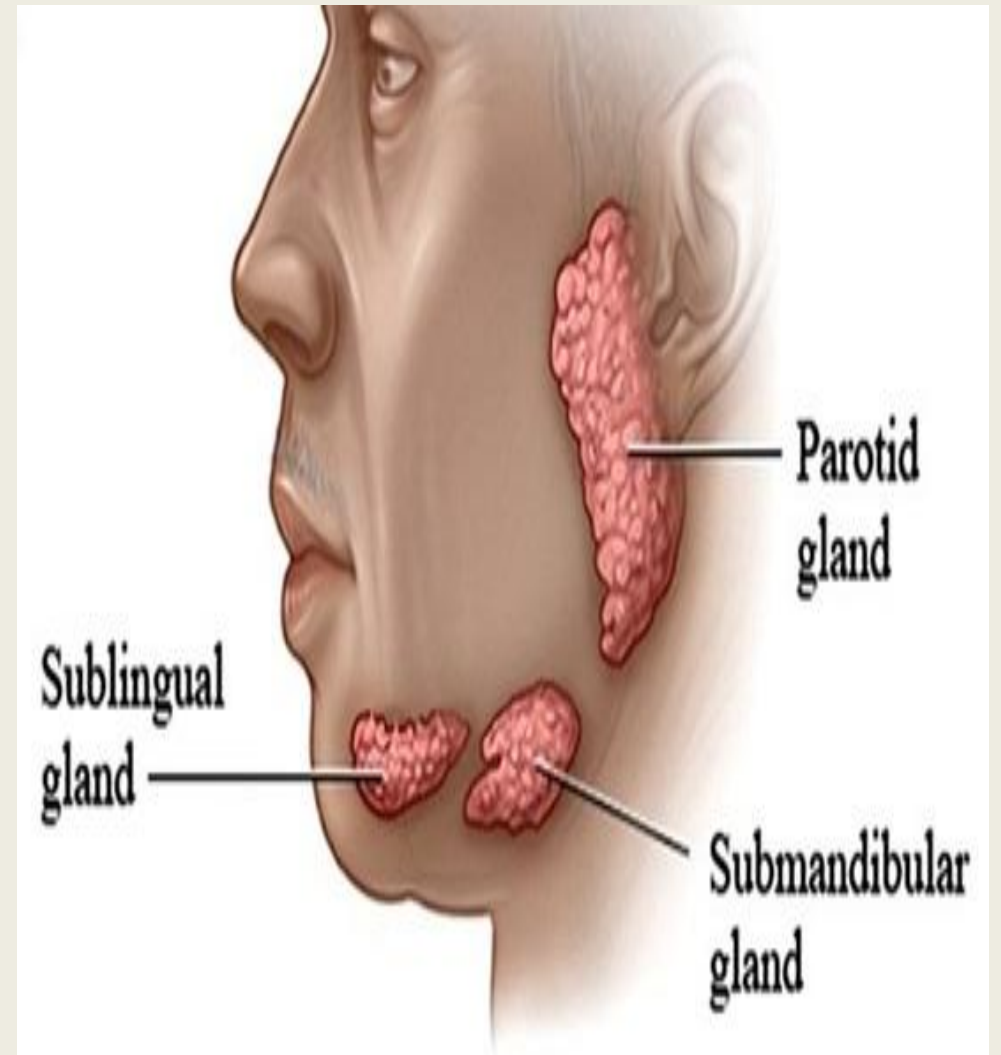
การป้องกัน : ยังไม่มีวัคซีนป้องกันโรคมือเท้าปากได้ แต่มีแนวทางปฏิบัติเพื่อลดโอกาสในการติดเชื้อ คือ ล้างมือก่อนหลังสัมผัสสิ่งต่างๆ ทำความสะอาดเสื้อผ้าสิ่งของเครื่องใช้ ไม่ใช่ของร่วมกับผู้อื่น ใช้ผ้าสะอาดหรือทิชชูปิดปาก ปิดจมูกทุกครั้ง ไอหรือจาม ไม่สัมผัสกับผู้ป่วยโรคมือเท้าปากอย่างใกล้ชิด และหากป่วยด้วยโรคมือเท้าปาก ควรลาพักรักษาตัวที่บ้านจนกว่าจะหาย

โรคคางทูม (Mumps/Epidermic parotitis)

โรคคางทูม เป็นโรคติดเชื้อที่มีการอักเสบของต่อมน้ำลาย ซึ่งมักเป็นต่อมน้ำลายที่อยู่บริเวณข้างหู (Parotid gland) ทำให้บริเวณคางบวม จึงได้ชื่อว่าคางทูม พบในเด็ก 6-10 ปี เป็นส่วนใหญ่

สาเหตุ : เกิดจากเชื้อไวรัส Mumps ซึ่งอยู่ในกลุ่ม Paramyxovirus เชื้อจะอยู่ในน้ำลายและเสมหะของผู้ป่วย

โรคคางทูม (Mumps/Epidermic parotitis)

อาการ : จะเริ่มมีอาการ ไข้ต่ำ เบื่ออาหาร ปวดเมื่อยตามตัว ต่อมา 1-3 วัน จะมีอาการปวด บวมแดง กดเจ็บบริเวณข้างหูหรือขากรรไกร ต่อมน้ำลายหน้าหูจะ โตขึ้นจนคลำได้ บางรายอาจบวมที่ใต้คางร่วมด้วย บางรายอาจไม่มีอาการอื่นๆนำมาก่อน พบเพียงขากรรไกรหรือคางบวม ประมาณ 1 สัปดาห์ อาการคางทูมจะค่อยๆ ลดขนาดลง บางรายอาจมีเพียงไข้โยขากรรไกร ไม่บวมก็ได้

โรคคางทูม (Mumps/Epidermic parotitis)

การติดต่อ : ติดต่อโดยตรงทางการหายใจ และสัมผัสกับน้ำลายของผู้ป่วย เช่น การไอ จาม หายใจรดกัน สัมผัสลูกมือหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ปนเปื้อนเชื้อ ระยะที่ติดต่อกันได้ง่าย คือ 1-2 วัน ก่อนมีอาการบวมของต่อมน้ำลาย ไปจนถึง 5-9 วันหลังมีอาการบวมของต่อมน้ำลาย ระยะฟักตัว 14-20 วัน

การรักษาพยาบาลเบื้องต้น : รักษาตามอาการ ให้ยาแก้ปวดลดไข้เป็นครั้งคราว ดูแลให้พักผ่อน ดื่มน้ำมากๆ ประคบอุ่นบริเวณคางทูม แยกผู้ป่วยจนถึง 9 วัน หลังเริ่มมีอาการบวมของต่อมน้ำลาย ส่วนมากจะหายได้เอง

โรคคางทูม (Mumps/Epidermic parotitis)

ภาวะแทรกซ้อน : อัมพาตอักเสบ เยื่อหุ้มสมองอักเสบ สมองอักเสบ ข้อมืออักเสบ ตับอ่อนอักเสบ และหูหนวก แต่ส่วนใหญ่ไม่มีภาวะแทรกซ้อน

การป้องกัน : หลีกเลี่ยงการสัมผัสกับผู้ป่วย ฉีดวัคซีนป้องกันคางทูม ซึ่งเป็น วัคซีนรวมป้องกันโรคหัด คางทูม และหัดเยอรมัน (MMR) ซึ่งปัจจุบันเป็น วัคซีนพื้นฐานที่เด็กไทยต้องได้รับทุกคน โดยเข็มแรกรับเมื่ออายุ 9 เดือน เข็ม ที่ 2 เมื่ออายุ 2 ปี 6 เดือน และเข็มที่ 3 เมื่ออายุ 4 ปี (กระทรวงสาธารณสุข ออกกำหนดการให้วัคซีนตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ปี 2563)

ไวรัสตับอักเสบ (Viral Hepatitis)

สาเหตุ : มีสาเหตุหลักมาจาก
ไวรัสหลายชนิดคือ เอ บี ซี ดี
อี ไวรัสกลุ่มนี้ชอบอาศัยอยู่ใน
เซลล์ตับ ทำให้เกิดตับอักเสบ
เซลล์ตับถูกทำลาย เมื่อตับถูก
ทำลายมากจะกลายเป็น
เนื้อเยื่อพังผืดและอาจ
กลายเป็นตับแข็งหรือ
กลายเป็นมะเร็งตับในที่สุด

**ไวรัส
ตับอักเสบ
เอ**

สามารถติดต่อ
ทางอาหาร และน้ำ
ผู้ป่วยมักมี
อาการเฉียบพลัน
แต่ไม่กลายเป็น
โรคตับอักเสบเรื้อรัง

**ไวรัส
ตับอักเสบ
บี และ ซี**

มักติดต่อทางเลือด
สารคัดหลั่งและ
เพศสัมพันธ์
การใช้เข็มร่วมกันและ
ผู้ป่วยมีโอกาสเป็น
โรคตับอักเสบเรื้อรังได้

**ไวรัส
ตับอักเสบ
ดี และ อี**

เป็นไวรัสตับอักเสบ
ที่พบได้น้อย

ชนิดของไวรัส
ตับอักเสบ

ไวรัสตับอักเสบ (Viral Hepatitis)

อาการและการติดต่อ :

ไวรัสตับอักเสบชนิด A : ติดต่อทางน้ำลาย ทางการกิน ระยะฟักตัวของเชื้อ 2-6 สัปดาห์ โดยเฉลี่ย 4 สัปดาห์หลังรับเชื้อ จะมีอาการชัดเจนของตับอักเสบเฉียบพลัน เช่น อ่อนเพลีย ปวดเมื่อยตามกล้ามเนื้อ ปวดข้อ คลื่นไส้ อาเจียน เบื่ออาหาร อาจจะพบผื่นตามตัว หรืออาการท้องเสีย บางรายปัสสาวะสีเข้ม ตัวเหลืองตาเหลือง ซึ่งอาการตัวเหลืองตาเหลืองจะหายไป 1-4 สัปดาห์ แต่บางรายอาจนาน 2-3 เดือน เมื่อเป็นแล้วจะหายเป็นปกติ ไม่เป็นพาหะของ ไม่เป็นเรื้อรัง ร่างกายจะมีภูมิคุ้มกันเกิดขึ้นได้หลังจากฟื้นตัว

ไวรัสตับอักเสบ (Viral Hepatitis)

อาการและการติดต่อ :

ไวรัสตับอักเสบนชนิด B >> ติดต่อทางเลือด น้ำเหลือง สิ่งคัดหลั่ง ระยะการฟักตัวของเชื้อ 30-180 วัน เฉลี่ย 60-90 วัน จะมีอาการแสดงของตับอักเสบเฉียบพลัน ร้อยละ 90 จะหายเป็นปกติ ที่เหลือเป็นพาหะของเชื้อต่อไป ซึ่งพาหะของเชื้อไวรัสตับอักเสบบีมักไม่มีอาการแต่สามารถแพร่เชื้อต่อไป ส่วนหนึ่งอาจป่วยเป็นตับอักเสบเรื้อรัง ตับแข็ง มะเร็งตับได้ ผู้เป็นพาหะของเชือนี้มีโอกาสเสี่ยงของมะเร็งตับสูงกว่าคนทั่วไปถึง 223 เท่า

ไวรัสตับอักเสบ (Viral Hepatitis)

อาการและการติดต่อ :

ไวรัสตับอักเสบชนิด C >> ติดต่อทางเลือด น้ำเหลือง สังกัดหลัง ระยะฟักตัวของเชื้อ 15-160 วัน เฉลี่ย 50 วัน ทำให้เกิดโรคตับอักเสบเฉียบพลัน เชื้อไวรัสนี้ยังทำให้เกิดโรคตับอักเสบเรื้อรังและเสี่ยงต่อการเกิดมะเร็งตับได้ เช่นเดียวกับไวรัสตับอักเสบชนิดบี และยังคงเป็นปัญหาต่อไปตราบเท่าที่ยังไม่มีวัคซีนป้องกันโรคนี้

ไวรัสตับอักเสบ (Viral Hepatitis)

อาการและการติดต่อ :

ไวรัสตับอักเสบชนิด D >> เป็นไวรัสที่ไม่สมบูรณ์ ต้องอยู่ร่วมกับไวรัสตับอักเสบ บี พบเชื้อมันในกลุ่มผู้ติดยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้นที่มีเชื้อไวรัส บี และอาการและการติดต่อ เช่นเดียวกับไวรัสตับอักเสบ บี

ไวรัสตับอักเสบชนิด E >> มีรายงานการระบาดของไวรัสนี้ในบางประเทศ เช่น อินเดีย กัมพูชา เชื้อไวรัสนี้ ติดต่อโดยการกิน เช่นเดียวกับไวรัสตับอักเสบ เอ

ไวรัสตับอักเสบ (Viral Hepatitis)

อาการของตับอักเสบเฉียบพลัน : มีอาการแบ่งได้เป็น 3 ระยะดังนี้

1. ระยะอาการนำ มีอาการอ่อนเพลีย มีไข้ ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยตามลำตัว ปวดกล้ามเนื้อ บางรายมีอาการคล้ายไข้หวัด ไข้หวัดใหญ่ เบื่ออาหารมาก คลื่นไส้ อาเจียน อาจปวดท้อง บริเวณชายโครงขวามีท้องเสียได้ ปัสสาวะสีเหลือง เข้มผิดปกติ ฯลฯ อาการนำเป็นอยู่ 4-5 วัน จนถึง 1-2 สัปดาห์
2. ระยะอาการเหลือง “ดีซ่าน” ผู้ป่วยมีตาเหลือง ตัวเหลือง อาการทั่วไปดีขึ้น แต่ยังอ่อนเพลีย อยู่อาการข้างต้นหายไป หายเหลือง โดยทั่วไประยะเวลาของการป่วย นาน 2-4 สัปดาห์ จนถึง 8-12 สัปดาห์
3. ระยะฟื้นตัว อาจใช้เวลา 2-24 สัปดาห์ (เฉลี่ย 8 สัปดาห์)

ไวรัสตับอักเสบ (Viral Hepatitis)

การรักษาพยาบาลเบื้องต้น : ยังไม่มียารักษาโรคโดยตรง เป็นการรักษาตามอาการ ได้แก่ การพักผ่อนเต็มที่ ในระยะต้นจะทำให้อ่อนเพลียลดลง งดการออกกำลังกายการทำงาน งดการดื่มสุรา รับประทานอาหารอ่อน ย่อยง่าย น้ำหวาน น้ำผลไม้ ควรหลีกเลี่ยงอาหารไขมันสูงในระยะที่มีอาการคลื่นไส้อาเจียนมาก ในรายที่อาการมากอาจให้สารน้ำเข้าเส้นเลือดดำ ให้ยาแก้คลื่นไส้อาเจียน ยาวิตามิน ฯลฯ

ไวรัสตับอักเสบ (Viral Hepatitis)

การป้องกัน

1. กินอาหารสุกสะอาด ล้างมือก่อนและหลังทำกิจกรรมหรือสัมผัสสิ่งต่างๆ
2. ไม่ใช้ของส่วนตัวร่วมกับคนอื่น เช่น กรรไกรตัดเล็บ มีดโกน ฯลฯ
3. แยกซักเสื้อผ้าของผู้ป่วย อุจจาระ ปัสสาวะ เลือด อาเจียนเทลงส้วม
4. ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับผู้สงสัยว่าเป็นไวรัสตับอักเสบชนิดบี
5. ตรวจเลือดหาเชื้อไวรัสตับอักเสบก่อนที่จะสมรส
7. ฉีดวัคซีนป้องกันกรณีที่ไม่ได้มีภูมิคุ้มกัน

วัณโรค (Tuberculosis : TB)

สาเหตุ : เกิดจากการติดเชื้อ ไมโครแบคทีเรียมทูเบอร์คูโลซิส

(Mycobacterium Tuberculosis)

การติดต่อ : ติดต่อทางอากาศด้วยการหายใจ การจาม การไอ หรือการอยู่ร่วมกับผู้ป่วยวัณโรคติดต่อกันเป็นเวลานาน ๆ กลุ่มเสี่ยงที่จะติดเชื้อง่ายคือผู้ที่มีภูมิคุ้มกันในร่างกายต่ำ

วัณโรค (Tuberculosis : TB)

อาการ : อาการวัณโรคจะแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่

- 1. ระยะแฝง (Latent TB) :** เมื่อได้รับเชื้อแล้วจะไม่มีอาการใด ๆ เนื่องจากเชื้อไม่ได้รับการกระตุ้น แต่เชื้อแบคทีเรียก็ยังคงอยู่ในร่างกาย และสามารถก่อให้เกิดอาการจนเข้าสู่ระยะแสดงอาการได้ ถ้าตรวจเจอเชื้อนี้แล้วเข้ารับการรักษาก็จะช่วยควบคุมการแพร่กระจายของเชื้อ รวมถึงลดความเสี่ยงที่อาการจะเข้าสู่ระยะแสดงอาการ
- 2. ระยะแสดงอาการ (Active TB) :** เป็นระยะที่เชื้อได้รับการกระตุ้นจนเกิดอาการต่างๆให้เห็นได้ชัดเจน เช่น มีอาการไอเรื้อรัง ไอเป็นเลือด เจ็บหน้าอก หรือรู้สึกเจ็บเวลาหายใจหรือไอ อ่อนเพลีย มีไข้ หนาวสั่น มีอาการเหงื่อออกในเวลากลางคืน น้ำหนักลด และความอยากอาหารลดลง

วัณโรค (Tuberculosis :TB)

การรักษาพยาบาลเบื้องต้น :

ให้กินยารักษาวัณโรคอย่างต่อเนื่องอย่างสม่ำเสมออย่างน้อย 6 เดือน ควบคู่กับการดูแลสุขภาพ ได้แก่ ยาไอโซไนอาซิด (Isoniazid) ไรแฟมพิซิน (Rifampicin) อีแทมบูทอล (Ethambutol) ไพราซิनाไมด์ (Pyrazinamide) แต่ถ้าหากผู้ป่วยมีอาการคือยา ก็อาจจะต้องใช้ยาตัวอื่น ๆ ร่วมด้วยเพื่อให้การรักษาเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น สเตรปโตมัยซิน (Streptomycin) และยาลีโวฟลอกซาซิน (Levofloxacin) เป็นต้น

วัณโรค (Tuberculosis)

ภาวะแทรกซ้อน : ภาวะแทรกซ้อนที่มักพบได้ในผู้ป่วยวัณโรค ได้แก่ ไอเป็นเลือด ฝีในปอด ภาวะน้ำในช่องหุ้มปอด อาการปวดบริเวณหลัง ข้อต่อกระดูกอักเสบ หรืออาจรุนแรงถึงขั้นเยื่อหุ้มสมองอักเสบ ปัญหาเกี่ยวกับตับและไต และโรคหัวใจ จากการที่เชื้อวัณโรคกระจายไปที่อวัยวะอื่น ๆ

การป้องกัน : ทำให้ได้ด้วยการดูแลสุขภาพให้แข็งแรง และระมัดระวังในการอยู่ใกล้กับผู้ป่วยวัณโรคเป็นเวลานาน ๆ หากหลีกเลี่ยงไม่ได้ก็ควรสวมหน้ากากอนามัย ไม่เพียงเท่านั้น การได้รับวัคซีนบีซีจี (BCG) ก็สามารถช่วยป้องกันวัณโรค ซึ่งวัคซีนดังกล่าวเป็นวัคซีนพื้นฐานที่ต้องฉีดให้เด็กแรกเกิด และเป็นวัคซีนที่เจ้าหน้าที่ต้องฉีดเช่นกัน โดยเฉพาะผู้ที่ต้องทำงานในสถานที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ

โรคไข้เลือดออก (dengue hemorrhagic fever)

สาเหตุ : เป็นโรคที่เกิดจากการติดเชื้อไวรัสเดงกี (dengue virus) ซึ่งมีอยู่ด้วยกัน 4 สายพันธุ์ คือ DENV-1, DENV-2, DENV-3, DENV-4 โดยมีุงกลายเป็นพาหะนำโรค มักพบในประเทศเขตร้อนและระบาดในช่วงฤดูฝนของทุกปี

อาการ : อาการของผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกมีความรุนแรงต่างกัน แต่อาการที่เด่นชัดคือ มีไข้คล้ายอาการไขหวัดทั่วไปคือ เป็นไข้ ตัวร้อน ปวดศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน บางรายมีอาการความดันโลหิตต่ำ อ่อนเพลีย ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ปวดเมื่อยตามตัว ปวดตามข้อ ปวดตามกระดูก ปวดตา ตาพร่า ท้องเสีย โดยแบ่งอาการเป็น 3 ระยะ คือ

โรคไข้เลือดออก (dengue hemorrhagic fever)

อาการ (ต่อ) : อาการของไข้เลือดออกแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ระยะไข้สูง >> จะมีไข้สูงเฉียบพลันและสูงลอยตลอดเวลา เช็ดตัวและกินยาลดไข้ อาการไม่ดีขึ้น ไข้ไม่ลด หน้าแดง ตาแดง ปวดศีรษะ กระจายน้ำซึม เบื่ออาหาร และอาจมีอาการร่วมด้วย เป็นนาน 2-3 วัน

ระยะที่ 2 ระยะช็อคและมีเลือดออก >> อาการเกิดขึ้นในช่วงวันที่ 3 – 7 ซึ่งเป็นช่วงวิกฤติ อาการไข้จะเริ่มลดลง มีจุดเลือดออกเป็นจุดเล็ก ๆ กระจายอยู่เต็มตามแขน ขา ลำตัว และรักแร้ ซึมลง อาเจียนบ่อย กระสับกระส่าย ตัวเย็นมือเท้าเย็น เหงื่อออก ปัสสาวะน้อย PR เบาเร็ว > 120 bpm และความดันต่ำ

โรคไข้เลือดออก (dengue hemorrhagic fever)

อาการ (ต่อ) : อาการของไข้เลือดออกแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 3 ระยะฟื้นตัว >> พบในรายที่มีภาวะช็อคไม่รุนแรง เมื่อผ่านระยะ 2 มาได้แล้ว อาการจะดีขึ้นอย่างรวดเร็ว จะเริ่มมีอาการอยากอาหาร อาการต่างๆ คืบสู่สภาพปกติประมาณ 7-10 วัน ในรายที่มีอาการเพียงเล็กน้อย อาจเป็นอยู่ 3-4 วัน

โรคไข้เลือดออก (dengue hemorrhagic fever)

การรักษา : ปัจจุบันยังไม่มียาชนิดใดที่สามารถต้านไวรัสที่มีฤทธิ์เฉพาะเชื้อไข้เลือดออกได้ แพทย์จึงต้องใช้วิธีรักษาตามอาการ เช่น หากมีไข้ก็จะให้ผู้ป่วยรับประทานยาลดไข้ หากอาเจียน แพทย์จะให้ยาแก้อาเจียน พร้อมจิบน้ำเกลือชนิดดื่ม หรืออาจให้น้ำเกลือทางหลอดเลือดร่วมด้วย ถ้าผู้ป่วยมีอาการรุนแรง เช่น มีไข้สูงมาก อาเจียนตลอดเวลา เกิดเลือดดำ มีเลือดออกมาก เสี่ยงต่อภาวะช็อก โดยแพทย์จะดูแลผู้ป่วยอย่างใกล้ชิดตลอดระยะเวลาที่ผู้ป่วยยังคงอยู่ในช่วงวิกฤตประมาณ 24-48 ชั่วโมงที่มีการรั่วไหลของพลาสมาออกจากหลอดเลือด

โรคไข้เลือดออก (dengue hemorrhagic fever)

วิธีดูแลผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก

1. ช่วงมีไข้สูง อาจมีอาการชัก ดังนั้นจึงจำเป็นต้องให้ยาลดไข้ และเช็ดตัว ด้วยน้ำอุ่น
2. ให้ดื่มน้ำหรือเกลือแร่มากๆ เพื่อทดแทนสารน้ำที่ร่างกายสูญเสียไป
3. ติดตามอาการของผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันภาวะช็อก
4. ควรให้พักผ่อนมากๆ หลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมนอกบ้าน
5. ห้ามให้กินยาแอสไพรินและยากลุ่ม NSAIDS เด็ดขาด อาจไปกระตุ้นอาการเลือดออกได้
6. ไม่ควรรับประทานอาหาร หรือเครื่องดื่มที่มีสีแดง ดำ หรือน้ำตาล เพราะเวลาปัสสาวะและอุจจาระ อาจสังเกตได้ยากกว่าสิ่งที่ผู้ป่วยขับถ่ายออกมามีเลือดปนมาด้วยหรือไม่

โรคไข้เลือดออก (dengue hemorrhagic fever)

การป้องกันโรคไข้เลือดออก

1. ป้องกันไม่ให้ถูกยุงกัด
2. กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงและลูกน้ำยุงลายรอบบริเวณบ้าน
3. แจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ ฉีดยากันยุง ใส่ทรายอะเบทในแหล่งน้ำ
4. ใ้ระวังตัวเองและผู้อื่นเมื่อมีอาการ
5. ออกกำลังกาย เพื่อสุขภาพแข็งแรงจะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันโรคได้